

عنوان مقاله:

بررسی اثر پخش سیلاب بر تغییرات نفوذپذیری خاک سطحی ایستگاه سهرین - قره چریان زنجان

محل انتشار:

سومین همایش آبخوانداری (سال: 1382)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسندگان:

جعفر خلفی - دانشجوی کارشناسی ارشد بیابانزدایی دانشگاه یزد

پرویز عبدی - عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات منابع طبیعی و امور دام زنجان

مجید زنجانی جم - کارشناس ارشد پژوهشی مرکز تحقیقات منابع طبیعی و امور دام زنجان

خلاصه مقاله:

پخش سیلاب بر روی اراضی هموار دشتها و ذخیره آن در آبخوانها، یکی از روش های تغذیه مصنوعی می باشد که در دهه اخیر توجه خاصی در کشور ما بدان مبذول شده است. یکی از اهداف عمده این طرح ها استفاده از سیلابهای فصلی می باشد که مناطق خشک و نیمه خشک رخ می دهند. با توجه به اینکه این سیلابها حاوی رسوبات زیادی هستند، بمرور زمان باعث کاهش نفوذپذیری خاکهای عرصه پخش می شوند. لذا در این تحقیق به بررسی تغییرات نفوذپذیری و علل آن در ایستگاه پخش سیلاب سهرین - قره چریان زنجان پرداخته می شود. در مقاله حاضر، سعی گردیده است که میزان این تغییرات با استفاده از اندازه گیری میزان نفوذپذیری بوسیله استوانه های مضاعف مورد بررسی قرار گیرد. برای این منظور 6 نقطه در عرصه پخش سیلاب و دو نقطه در خارج از عرصه پخش به عنوان شاهد در نظر گرفته شد و در هر نقطه دوبار اقدام به اندازه گیری مقدار نفوذپذیری گردید. همچنین از نقاط مذکور نمونه های خاک خصوصیات فیزیکوشیمیایی و بافت خاک تعیین گردید. نتایج بدست آمده بعد از 5 بار آبیاری در مدت 2 سال نشان می دهد که مقدار توسط نفوذپذیری برای 6 نقطه در عرصه پخش سیلاب 11/03 سانتیمتر بر ساعت و برای عرصه بدون پخش 14/68 سانتیمتر بر ساعت بوده است، که در صورت کاهش بیشتر این مقدار در سالهای بعد، به ناچار باید برای افزایش عملکرد و کاهش اثر تغییرات بوحود آمده در نفوذپذیری خاک اقدامات اساسی و لازم را بعمل آورد. بر اساس نتایج بدست آمده از این تحقیق دلیل عمده کاهش نفوذپذیری در این منطقه ناشی از رسوب مواد و ذرات معلق در سیلابهای هدایت شده به عرصه می باشد. لذا به نظر می رسد یک راهکار مناسب و سهل الوصول افزایش زمان توقف آب گل آلود سیلاب در حوضچه یا کانالهای رسوبگیر می باشد. از این رو لازم است در صورت امکان با افزایش حجم کانال و کنترل میزان آب گرفته شده از سیلاب نسبت به اصلاح خاک عرصه و نیز افزایش کارایی و عمر مفید اینگونه طرح ها اقدام گردد.

کلمات کلیدی:

آبخوانداری، پخش سیلاب، خصوصیات فیزیکوشیمیایی، زنجان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/9632>

